

Tartumaa Arendusselts

LEADER EESTI

INFOLEHT

SEPTEMBER 2011

Lõuna-Eesti läheb Ida-Groningenile külla

PÕLVAMAA
PARTNERLUSKOGU

Tartumaa Arendusselts

Võrumaa Partnerluskogu

Piiriveere Liider

Sõprussuhted Hollandi Ida-Groningeni piirkonnaga on kestnud paar aastat. Eelmise aasta kevadel käisid TASI liikmed Hollandis õppereisil, sellel kevadel toimus suurejooneline Hollandi nädal Tartus. Hollandi nädala korraldamisse panustasid nii Tartumaa Arendusselts kui ka teised Lõuna-Eesti Leader tegevusgrupid (Valgamaa Partnerluskogu, Põlvamaa Partnerluskogu, Võrumaa Partnerluskogu, Piiriveere Liider). Päevakorras olid ühisseminar, hollandi traditsioonilise toidu valmistamine Lõunakeskuse Taluturul ning Maamessil.

Oluliseks koostöövaldkonnaks hollandlastega on kujunenud kohalikud tooted ja turundusvõrgustikud. Väiketootmise ja kohalike toodete arendamine on oluline koostöösuund ka Lõuna-Eesti tegevusgruppide vahel. Koos tootjatega on moodustatud MTÜ Maitsev Lõuna-Eesti ja avatud taluturg Lõunakeskuses.

Ühised vajadused ja huvid liidavad Ida-Groningeni ja Lõuna-Eestit. Sõlmitud on ka juba esimesi koostöökokkuleppeid ettevõtjate vahel. Nii näiteks on abikäe Hollandi poolt ulatanud sealne sparglikasvataja jagades kasulikke nõuandeid esimesi samme Tartumaal sparglikasvatusega tegevale tootjale.

Oktoobri esimesel nädalal oodatakse meid vastuviisidile. Groningeni linn kannab Hollandis sel aastat tiitlit „Capital of Taste“, mille raames toimub „Toidunädal“, kus me saame oma tooteid tutvustada, müüa ning testida hollandlaste maitse-eelistusi. 27-liikmeline lõuna-eestlaste grupp tutvustab toidunädalal meie tooteid (juustud, küpsetised, suitsuliha, mahlad, marjakrõpsud, moosid, mesi, astelpajutooted, maiustused, kala, köögiviljad, vutid) ning valmistab neist suussulavaid hõrgutisi. Lisaks tootetutvustustele ning toidunädalale käiakse Ida-Groningeni piirkonnas õppereisil ja külastatakse nii turismi- kui põllumajandusettevõtjaid.

Hollandi delegatsioonis on Lõuna-Eesti väiketootjad ja Leader gruppide esindajad. Tartumaad esindavad MTÜ Sibulatee, Peipsiveere Köögiviljaühistu, Luke Farmimeierei, OÜ Astja, MTÜ Maitsev Lõuna-Eesti, Marjamaa talu, Sibulatee Kogukonnaköök, Mahetark, MTÜ Peipsimaa Turism, Järveotsa Vutifarm, SA Tartumaa Turism, Tartumaa Arendusselts.

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgesti teada.

www.tas.ee

FOOKUSES

Hollandi nädal Tartus
2011.aasta aprillis

TOIMUS

Lõuna-Eesti ettevõtjate seminar ja õppereis

25. augustil kogunesid Lõuna-Eesti ettevõtjad Kanepi Seltsimajja, et kohtuda teiste piirkonna puidu-, toidu- ja metallisektoris tegutsevate ettevõtjatega. Hommikusel seminaril anti põgus ülevaade puidu, metalli ja toiduga seotud ettevõtlusest piirkonnas. Peale seminari suundusid ettevõtjad neid kõige enam huvitanud valdkonna ettevõtteid külastama.

Õppereisi tegi eriliseks see, et kogemusi ja aastatega kogutud tarkust jagasid ettevõtjad just ettevõtjatele. See tegi arutelud eriti sisukaks, olulisemad teemad olid toodete kvaliteet, uuenduslikkus, efektiivsus ning koostöö.

Õppereisist ja külastatud ettevõtetest lähemalt saab lugeda

http://www.tas.ee/files/Kokkuv%C3%B5te_L_-E_seminar.pdf

Õppereisil Lõuna-Eestis

TAS võõrustas Valgevene delegatsiooni

Augustis oli Tartumaa Omavalitsuste Liidul külas delegatsioon Valgevenest Vitebski linnast. Visiidi ajal külastati Tartumaa Arendusseltsi. Toimus ühine arutelu ja TAsi projektidega tutvumine. Valgevene peamine huvi on seotud rahvusvaheliste koostööprojektidega turismivaldkonnas. Vitebski kohta loe lähemalt www.gorod.vitebsk.by

TASil olid külas Soome liidrid

Septembri alguses külastas Tartumaa Arendusseltsi piirkonda Soome Leader grupp Pühajärve piirkonnast Kesk-Soomest (www.pyhajarviseutu.net). TAsi projektidega tutvuti Peipsi ääres Sibulatee piirkonnas, samuti külastati Maitsev Lõuna-Eesti taluturgu ja Loomemajanduskeskust Tartus.

Eesti tegevusgruppide rahvusvaheline koostöö ELARDis saab tuule tiibadesse

Eesti Leader tegevusgruppe ühendav Leader Foorum otsustas liituda Leader tegevusgruppe üleeuroopaliselt ühendava rahvusvahelise organisatsiooniga ELARD. ELARD toetab igati maaelu jätkusuutlikku arengut. ELARD räägib kaasa Euroopa Komisjonis Leader temaatikat puudutavatel teemadel ja seisab tegevusgruppide huvide eest, kaasa arvatud järgmise perioodi (2014-2020) Leader meetme rahastus. ELARDi kohta rohkem infot leiab <http://www.elard.eu/>

ÜRITUSED

EDULOOD

EDULOOD

Perelaager Nakatu turismitalus

MTÜ Sotsiaalsete ja Haridusalaste Projektide Keskus on Mäksa noortele loonud võimaluse koos tegutsemiseks. Esimene Melliste Algkool-Lasteaia perelaager toimus 1. – 3. aprillil Valgemaal asuvas Nakatu turismitalus. Projekti rahastati Leader programmist toetussummaga 2880,20 eurot.

Laagrist osavõtjad kirjutavad nii:

„Hommik saabus vara, laste trall koridorides algas juba poole kaheksa paiku. Hommikusöök kosutava pudru, sooja kakao ja kohviga ootas peresid kell üheksa. Peale hommikusööki koguneti taas saali, kus lapsed jaotati rühmadesse ning koos kasvatajate Aila, Marju ja Piretiga suunduti töötubadesse. Vanematel algas seminar teemal „Lapsevanemaks olemise lihtsad nipid“ ning peale väikest pausi jätkus teemaga „Konflikt ja konflikti juhtimine“. Mõlemad seminarid olid väga huvitavad ning tõstasid mitmeid huvitavaid ja ägedaid arutelusid. ...

... Peale maitsvat õhtusööki kogunesid pered, suured pildid käes, saali. Iga pere tutvustas oma vappi. Ja tööpoolest olid vapid kaunid ning iseloomustasid peret omal moel. Peale seda algas suur aardejaht. Pered siirdusid õue ning asuti erinevate asukohtade otsingule. Iga punkti juures oli perega seotud ülesanne – sugupuu joonistamine, pilt kodust, luuletus perest, käe joonistamine, varvastega nime kirjutamine, kokku oli kaheksa ülesannet.“

Osavõtjate täielikku artiklit laagrist saab lugeda aadressil

http://www.maksavald.ee/vvfiles/0/Meie_Kodu_aprill_2011_trykk.pdf.

Vara valda sportmängude vahendite soetamine

Vara valla Lastekaitse Ühing asutati 2003.aastal. Koostöös noortega sisustatakse nende vaba aega ja korraldatakse erinevaid üritusi.

2010.aastal kirjutas Vara valla Lastekaitse Ühing Leader programmi projekti spordiinventari soetamiseks. Toetuse eest osteti kaks jäähokivärvavat, värvavahi-kiivrid ning kaks korvpalli välikonstruktsiooni multifunktsionaalsele sportmängude väljakule.

Hetkel käib sportmängude väljaku rajamise II etapp, mis kavatakse selle aasta sügisel valmis saada. II etapi eesmärgiks on ehitada multifunktsionaalset kasutamist võimaldav kate, korduvteisaldatav miniskatepark, väliliu- ning jäähokiväljak ja palliväljak korvpalli, maahoki ning tennise mängimiseks. Ülejäänud ala kaetakse asfalkattega, mis võimaldab lastel rulluisutada, sõita jalgrattaga või õppida autosõitu; lisaks tulevad sinna skatepargi elemendid.

Teise projektiga osteti lastele kaks sõiduauto - üks pedaalidega ja teine elektrimootoril töötav ning noortele maahokivarustus ja tennise väliinventar.

Lasteautodega oli lastel võimalik tutvuda liiklusteemalisel lastekaitsepäeval, kuhu oli kokku tulnud palju huvilisi. Juunikuus käis maahokit ja varustust noortele tutvustamas MTÜ Maahokiliidu juhatuse liige Ants Jürman.

Vara vallas on palju noori spordihuvilisi. Kuid enamus peavad kaugel linnas trennis käima või leidma mõne muu võimaluse oma hobiga tegelemiseks. Lastekaitse Ühingu juhatuse liige Vaike Torokvei sõnas: „Maalaps ei pääse nii kergesti linna spordisaalidesse ja jäähallidesse, aga ka tema peaks saama lapsepõlves läbi proovida võimalikult palju alasid, et saada aru, mis võiks talle sobida ja jõukohane olla.“ Kohe valmivat spordiväljakutel on noortel võimalus sisustada oma vaba aega kodule lähemal.

Projekti „Spordiinventari soetamine“ toetas Leader, kust saadi vajalik summa ehk 3670 eurot.

TULEMAS

Taotlemine

TASi toetusmeetmete 2011.aasta kolmanda taotlusvooru tähtaeg oli 27. septembril. Toetusi oli võimalik taotleda kolmes valdkonnas: ettevõtlus, kogukonnad ja noored. Kokku esitati 75 taotlust, tulemustega saab tutvuda novembri alguses TASi kodulehel.

Noortel on võimalik raha taotleda programmist „Noortelt noortele“, mis on Tartumaa Noortekogu ja TASi ühisprojekt. Järgmine taotlusvoor on 1. novembril, rohkem infot <http://noortekogu.tartumaa.ee/noortefond>.

Tartumaa Arendusseltsi üldkoosolek

- **TASi liikmete järgmine üldkoosolek toimub 25. oktoobril.**

Rohkem infot TASi listist või www.tas.ee.

TASi eelmine üldkoosolek toimus 30. augustil ning koosoleku materjalid on kättesaadavad http://tas.ee/files/Yldkoosoleku_protokoll_30082011.pdf.

Peipsiveere kogukonna aktiveerimine

Kuidas elavdada veelgi elu Peipsi veerel? Tartumaa Arendusselts soovib toetada elu edendamist Peipsi piirkonnas, arendada siinseid eestvedajaid, toetada uute juhtide esilekerkimist ning soodustada üleüldist koostööd. Selleks, et mõista piirkonna vajadusi ja võimalikke tulevikusuundumusi, ootame Vara, Alatskivi, Peipsiääre ja Kallaste omavalitsuste piirkonnas elavaid aktiivseid inimesi osalema mõttevahetusel 10. oktoobril kell 13 Alatskivi lossis.

Rohkem infot www.tas.ee.

Noorteseminar „Tulevikukool: Paneme koolid särama!“

Oktoobrikuisel koolivaheajal toimub Tartumaal järjekordne noorteseminar, kus noored saavad kaasa mõelda, millised võiksid koolid tulevikus olla ning mida nad saaksid ise selleks ära teha, et koolid vastaksid nende ootustele.

Mõte kooliteemalise seminariga korraldamiseks tekkis eelmise aasta noorteseminaril („Lööme maakonna rahvusvaheliselt särama!“), kus tulevikukülasid ehitades kerkis sageli esile koolidega seonduv – noored töid välja mitmeid aspekte, mille poolt võiksid tulevikukoolid tänapäeva koolidest erineda.

3-päevane noorteseminar sisaldab nii loovustreeninguid kui ka tulevikukoolide ideede väljatöötamist ning esitlemist. Seminarile on oodatud noored üle Eesti vanuses 12-16. Rohkem infot sündmuse toimumisaja ja osalemise kohta alates oktoobri algusest www.tas.ee

*Noored 2011. aasta seminaril
„Lööme maakonna rahvusvaheliselt särama!“*

LINCi ettevalmistamine

LINC (*Leader Inspired Network Community*, tõlkes Leader programmist inspireeritud kogukondade võrgustumine) on konverents, mille eesmärgiks on edendada võrgustiku tööd Leader tegevusgruppide vahel. Oma olemuselt on LINC väga mitmekülgne, kus läbi sportlike ja kultuuriliste ühistegevuste arendatakse tegevusgruppide vahelist koostööd.

Aastal **2012** toimub LINC konverents **Eestis** ja peakorraldajaks on Tartumaa Arendusselts. 8. septembril toimus järjekordne LINC konverentsi ettevalmistav koosolek, kus osalesid lisaks Lõuna-Eesti tegevusgruppidele ka Maamajanduse Infokeskuse esindajad. Otsustati, et 2012.a konverentsi toimumise kuupäevad on **12.-15. juuni 2012** ning läbivaks teemaks kaasamine ja vabatahtlik töö.

VVV Sihtasutus

MATKAMÄNG PEREDELE JA SELTSKONDADELE

Tähtaeg 1. oktoober.
Matkamängu tingimused
<http://www.vvvs.ee/91/?571>
Info tel 508 8359
või sihtasutus@vvvs.ee

Toetab

VVV info, matkapaketid ja
õppeprogrammid
www.vvvs.ee

TULEMAS

Liikmete sündmused

Sibulateel juba toimunud ja alles tulevate sündmustega saab kursis olla lugedes blogi Minu Sibulatee www.sibulatee.ee/blog

VVV matkamängu tähtaeg on 1. oktoober!

Sul on veel võimalus nautida sügist loodust toredat matkamängu mängides. Tublimatele on rohkesti auhindu! <http://www.vvvs.ee/91/?571>

FONDID

FONDID RAHATAOTLUSTEKS

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Heade ideede konkurs	http://www.kysk.ee/?s=168
Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Šveitsi Vabariigi Vabariigi Fond	http://www.kysk.ee/?s=464
Avatud Eesti Fondi Ida-ida: Piiriülese koostöö programm	http://www.oef.org.ee/programmid/idaida.html
Avatud Eesti Fondi Noortefond	http://www.oef.org.ee/programmid/noored-ja-kodanikuharidus/noortefond.html
Keskonnainvesteeringute Keskuse Keskonnaprogramm	http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskkonnaprogramm.html
Eesti Kultuurkapital	http://www.kulka.ee/?mid=108
Hasartmängumaksu Nõukogu	http://hmn.kul.ee/
EAS erinevad toetused mittetulundusühingutele, äriettevõtetele, avalikule sektorile	http://www.eas.ee/
Innove Pikk ja kvaliteetne tööelu	http://www.innove.ee/struktuuritoetused/taotlejale/avatud-taotlusvoorud
Põhjamaade Ministrite Nõukogu	http://www.norden.ee/et/toetused/uldiselt.html
Eesti – Läti programm	http://www.estlat.eu/
Eesti – Läti – Vene programm	www.estlatrus.eu
Kesk – Läänemere programm	http://www.centralbaltic.eu/